

Razkritje informacij o izrečenem ukrepu nadzora kreditni instituciji z dne 27. 9. 2022

Informacije o kršitelju	
Naziv in sedež pravne osebe	Deželna banka Slovenije, d. d., Kolodvorska ulica 9, 1000 Ljubljana, matična številka: 5349907000 (v nadaljevanju: banka).
Informacije o kršitvi	
Opis okoliščin in ravnanj, ki pomenijo kršitev ZBan-3 ali Uredbe (EU) št. 575/2013	Na podlagi opravljenega pregleda so bile ugotovljene kršitve ZBan-3 (podrobneje navedeno v izreku odredbe spodaj), zato je Banka Slovenije banki izdala Odredbo za odpravo kršitev z ref. oznako PBH-24.60-005/22-003 z dne 27. 9. 2022.
Narava ugotovljenih kršitev	Kršitve s področja upravljanja kreditnega tveganja.
<p>1. Deželna banka Slovenije, d. d., Kolodvorska ulica 9, 1000 Ljubljana, matična številka: 5349907 (v nadaljevanju: banka), krši prvi odstavek 171. člena ZBan-3 s tem, ko ni vzpostavila in ne uresničuje ustreznih politik in postopkov upravljanja kreditnega tveganja, ker:</p> <ul style="list-style-type: none">- funkcija upravljanja tveganj, organizirana v Sektorju uravnavanja tveganj (v nadaljevanju: SUT), ne zagotavlja ustrezne kontrole nad prevzemanjem kreditnega tveganja, ker v mnenjih SUT niso vključene celovite in zadostne informacije, analize ter utemeljitve o sprejemljivosti kreditnih predlogov (vključno s presojo kreditne sposobnosti in profila tveganosti kreditojemalca), ki so podlaga za proces odobravanja kreditov, najvišjemu organu banke, kot to zahtevajo drugi odstavek 4. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja v bankah in hranilnicah (Uradni list RS, št. 115/21; v nadaljevanju: Sklep o upravljanju kreditnega tveganja) ter točka (i) 38. odstavka in 73. odstavek Smernic o odobravanju in spremljanju kreditov (EBA/GL/2020/06, 29. maj 2020; v nadaljevanju: Smernice EBA/GL/2020/06¹);- ne določa primernih in natančnih meril za odločanje o odobritvi kreditov, zlasti meril za odobritev kreditov, zahteve glede ravnanja z informacijami in podatki, potrebnimi za oceno kreditne sposobnosti in zahtev glede ocene kreditne sposobnosti, vključno z analizo občutljivosti, kot to zahteva drugi odstavek 5. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja v povezavi s točkami (b), (c) in (d) 38. odstavka Smernic EBA/GL/2020/06. <p>Banka mora zagotavljati skladnost vzpostavljenih politik in postopkov upravljanja kreditnega tveganja z zahtevami 4. in 5. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja ter 38. in 73. odstavkom Smernic EBA/GL/2020/06 ter jih tudi uresničevati.</p> <p>Za odpravo ugotovljenih kršitev mora banka okrepiti vlogo SUT v kreditnem procesu tako, da zagotovi ustrezne kontrole nad prevzemanjem kreditnega tveganja ter v procesu odobravanja v mnenjih SUT zagotavlja celovite in zadostne informacije (vključno s presojo kreditne sposobnosti in profila tveganosti kreditojemalca), ki so podlaga za odločanje o kreditnem predlogu na ravni kreditnega odbora banke, ter v politikah in postopkih določiti primerna in natančna merila za odločanje o odobritvi kreditov.</p>	
2. Banka krši prvi in drugi odstavek 172. člena ZBan-3 v povezavi z oddelkom 5.2 in Prilogo 2	

¹ Smernice EBA/GL/2020/06 so za banke in hranilnice zavezujoče na podlagi drugega odstavka 2. člena Sklepa o uporabi Smernic o odobravanju in spremljanju kreditov (Uradni list RS, št. 104/20).

Smernic EBA/GL/2020/06, s tem ko:

- pri oceni kreditne sposobnosti ne uporablja primernih in natančno opredeljenih meril za odločanje o odobritvi kredita, zlasti v segmentu pravnih oseb, projektnem financiranju in določenih podsegmentih fizičnih oseb;
- v postopku odobravanja kreditnega posla ne ocenjuje ustrezno kreditne sposobnosti kreditorejmalcev, ker nima vzpostavljene metodologije za ocenjevanje kreditne sposobnosti zgoraj omenjenih segmentov;
- v okviru kreditne dokumentacije ne zagotavlja vseh potrebnih informacij in analiz za odločanje o kreditnem poslu, kot to zahteva 194. odstavek Smernic EBA/GL/2020/06;
- pri analizi finančnega položaja podjetij ne zagotavlja uporabe realnih in razumnih finančnih projekcij, kot to zahtevata 129. in 151. odstavek Smernic EBA/GL/2020/06.

Banka mora zagotavljati skladnost z zahtevami oddelka 5.2 in Priloge 2 Smernic EBA/GL/2020/06 ter za odpravo ugotovljenih kršitev pri odločanju o odobritvi kredita uporabljati jasno in natančno opredeljene zahteve in merila za presojo in odobravanje kreditov, ob upoštevanju posebnosti in tveganosti posameznih produktov. Banka mora pripraviti metodologijo za celovito presojo kreditne sposobnosti navedenih tipov kreditorejmalcev in zagotoviti, da bo ocena kreditne sposobnosti kreditorejmalca ključno merilo pri odobravanju kreditov. Za presojo kreditne sposobnosti mora vzpostaviti ustrezne postopke v skladu z zahtevami 129., 151. in 194. odstavka Smernic EBA/GL/2020/06 ter jih tudi uresničevati.

- 3.** Banka krši tretji odstavek 173. člena ZBan-3 v povezavi z oddelkom 7.2.1 Smernic EBA/GL/2020/06, s tem ko ni vzpostavila ustrezne politike in postopkov spremljanja ter prevrednotenja vrednosti zavarovanja z nepremičninami.

Banka mora za odpravo ugotovljene kršitve zagotoviti skladnost z 221., 223., 224., 225. in 226. odstavkom Smernic EBA/GL/2020/06, tako da za prevrednotenje in spremljanje vrednosti zavarovanj z nepremičninami vzpostavi in izvaja ustrezne politike in postopke. V politikah in postopkih za spremljanje vrednosti nepremičnin je treba določiti pristop glede na elemente, kot so vrsta nepremičnine; kakovost kredita, zavarovanega z nepremičnino; stopnja razvoja nepremičnine; vrednost nepremičnine; predpostavke, uporabljene pri vrednotenju, in spremembe tržnih pogojev. Za prevrednotenje zavarovanja z nepremičninami je treba določiti, kdaj se prevrednotenje izvede brez ogleda nepremičnine, kdaj se prevrednotenje izvede s hitrim ogledom zunanosti nepremičnine, kdaj je potreben celovit ogled nepremičnine z notranjo in zunanjo oceno nepremičnine ter kdaj se lahko uporabijo statistični modeli.

- 4.** Banka krši 107. člen v povezavi s 124., 125., 126., 208. in 229(1). členom Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27. 6. 2013; v nadaljevanju: Uredba (EU) št. 575/2013), ker za namen izračuna kapitalskih zahtev za kreditno tveganje uporablja neprimerna zavarovanja, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev iz 208. in 229(1). člena Uredbe (EU) št. 575/2013 ter oddelka 7.2.1 Smernic EBA/GL/2020/06.

Banka mora zagotavljati, da kot primerna zavarovanja za namen izračuna kapitalskih zahtev uporablja le zavarovanja, ki izpolnjujejo predpisane pogoje Uredbe (EU) št. 575/2013 in oddelka 7.2.1 Smernic EBA/GL/2020/06.

Banka mora za odpravo ugotovljene kršitve za namen izračuna kapitalskih zahtev za kreditno tveganje izločiti tiste nepremičnine, katerih vrednost ni dokumentirana v skladu z 208. in 229(1). členom Uredbe (EU) št. 575/2013.

Banka mora za izračun kapitalskih zahtev za kreditno tveganje po stanju na dan 30. 9. 2022 uporabljati nižje uteži tveganja za izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami, le za tista zavarovanja, ki v celoti izpolnjujejo določila 125. in 126. člena Uredbe (EU) št. 575/2013 ter pri katerih so za spremljanje in prevrednotenje zavarovanj izpolnjene zahteve iz oddelka 7.2.1 Smernic EBA/GL/2020/06. Banka mora Banki Slovenije posredovati poročilo in dokazila o odpravi tega dela ugotovljene kršitve najpozneje do 10. 11. 2022.

5. Uprava banke mora Banki Slovenije najpozneje do 31. 10. 2022 predložiti podroben akcijski načrt, v katerem bo navedla izbrane ukrepe za odpravo kršitev iz 1., 2., 3. in 4. točke te odredbe. Prav tako mora do istega datuma sporočiti ime odgovornega člana uprave in ime odgovornih oseb, določenih v skladu z interno organizacijo banke, oziroma zunanjih sodelavcev banke, ki bodo zadolženi za izvršitev posameznih aktivnosti za odpravo kršitev ter za pripravo in izvajanje načrta ukrepov iz te odredbe.

Uprava banke mora z akcijskim načrtom terminsko opredeliti izvedbo posameznega ukrepa in opredeliti tudi osebe, ki bodo v skladu z interno organizacijo banke odgovorne za izvedbo posameznega ukrepa oziroma aktivnosti.

Banka mora kršitev iz 1. točke te odredbe odpraviti najpozneje do 31. 12. 2023 ter Banki Slovenije najpozneje do 15. 1. 2024 dostaviti poročilo ter priložiti listine in druge dokaze, iz katerih izhaja, da so bile kršitve odpravljene.

Kršitvi iz 2. in 3. točke te odredbe mora banka odpraviti najpozneje do 31. 3. 2023 ter Banki Slovenije najpozneje do 15. 4. 2023 dostaviti poročilo ter priložiti listine in druge dokaze, iz katerih izhaja, da so bile kršitve odpravljene.

Kršitev iz 4. točke te odredbe, ki se nanaša na izračun kapitalskih zahtev za kreditno tveganje, mora banka odpraviti po stanju na dan 30. 9. 2022 in poročati najpozneje do 10. 11. 2022.

6. Na spletnih straneh Banke Slovenije bodo v skladu s 310. členom ZBan-3 po dokončnosti tega postopka javno objavljene informacije v zvezi s tem ukrepom nadzora, in sicer:
1. kršitelju (naziv in sedež pravne osebe);
 2. o kršitvi:
 - opis okoliščin in ravnanj, ki pomenijo kršitev ZBan-3 ali Uredbe (EU) št. 575/2013,
 - naravo ugotovljenih kršitev;
 3. izrek odločbe, s katero se postopek konča;
 4. informacija o tem, ali je zoper odločbo začel postopek sodnega varstva v skladu ZBan-3.

Informacija o tem, ali je zoper odredbo za odpravo kršitev začel postopek sodnega varstva v skladu z ZBan-3

Zoper odredbo za odpravo kršitev banka ni sprožila postopek sodnega varstva.

Informacije o morebitni odpravi kršitve ali izvedbi odrejenega ukrepa

Banka je kršitve odpravila v postavljenem roku. Dne 18. 7. 2023 je Banka Slovenije izdala odločbo o ugotovitvi, da so bile kršitve odpravljene.